જન્નતકા આસાન રાસ્તા

પ્રકાશક

નુરાની કુતુબખાના

મુ.પો. છાપી, જિ. બનાસકાંઠા, પીન - ૩૮૫૨૧૦

ફોન નં. : (૦૨૭૩૯) ૨૭૦૧૧૨

જન્નતકા આસાન રાસ્તા

جنّت کا آسان راستہ

ચાર સુનેહરે આ'માલ (૧) શુક્ર, (૨) સબ્ર,
(૩) ઈસ્તિગફાર, (૪) ઈસ્તિઆઝહ

❀ તેહરીર ❀

મુફતીએ આ'ઝમ પાકિસ્તાન
મૌલાના મુહમ્મદ રફીઅ ઉસમાની મદ્દ ઝિલ્લુહુમ

❀ લિપ્યાંતર ❀

(મૌલવી) સુલેમાન મજાદરી

પ્રકાશક

નુરાની કુતુબખાના

મુ.પો. છાપી, જિ. બનાસકાંઠા, પીન - ૩૮૫૨૧૦
ફોન નં. : (૦૨૭૩૯) ૨૭૦૧૧૨

ફેહરિસ્ત

મઝમૂન	સફા

- તીન મુખ્તલિફ લોગ ૬
- દીની મજાલિસ અલ્લાહકા ઈન્આમ હૈં ૭
- મૌતકી કિસીકો ખબર નહીં ૮
- મલેકુલ મૌતકા મશ્હૂર કિસ્સા ૯
- તુઝે એક હી પર દો મરતબા રહમ આયા ૧૦
- તૌબાકે દરવાઝે ખુલે હુએ હૈં ૧૧
- ગુનાહોંસે કિસ તરહ બચેં ૧૨
- ગુનાહસે બચના અલ્લાહકા કરમ ઔર ગુનાહ પર ઢીલ અલ્લાહકા ગઝબ હૈ ૧૩
- વાલિદ સાહબસે બૈઅતકી દરખ્વાસ્ત ૧૪
- ઈલ્મકા ખન્નાસ તબાહીકા ઝરીઆ હૈ ૧૫
- આરિફ બિલ્લાહ હઝરત ડાક્ટર અબ્દુલ હય સાહબ (રહ.) ૧૫
- ચાર સુનેહરે આ'માલ ૧૬
- મુરશિદકા તોહફા ૧૮
- શુક્ર ૧૮
- શુક્રકે બહોતસે મવાકેઅ ૧૯

મઝમૂન	સફા

* બેશુમાર નેઅમતેં હમકો હાસિલ હૈં ૨૦
* શુક્રસે નેઅમતોંમેં ઈઝાફા ઔર અઝાબસે હિફાઝત હોતી હૈ ૨૧
* યે અલ્લાહ તઆલાકી બહોત પસંદીદહ ઈબાદત હૈ . . ૨૧
* યે ઈબાદત જન્નતમેં ભી જારી રહેગી ૨૨
* એક લક્કડહારેકા કિસ્સા ૨૩
* શુક્રસે સબ્ર ઔર તકવા પૈદા હોતા હૈ ૨૩
* તકબ્બુર દૂર હોતા હૈ ૨૪
* સબ્ર ૨૪
* "ઈન્ના લિલ્લાહિ" સિર્ફ ઈન્તિકાલકે સાથ ખાસ નહીં ૨૬
* મુલ્લા નસરૂદ્દીન ૨૭
* સાબિર પર અલ્લાહ તઆલાકી રહમત હોતી હૈ . . . ૨૭
* ઈસ્તિગફાર ૨૯
* શયતાનકા ચેલેન્જ ૨૯
* ખુદાકા અતા કરદા હથિયાર ૨૯
* ઈસ્તિગફારસે ગુનાહ મઆફ હો જાતે હૈં ૩૦
* ગુનાહ પર હર મરતબા તૌબા કર લેં ૩૧
* ઈસ્તિગફારકે ફવાઈદ ૩૨
* ઈસ્તિઆઝહ ૩૪
* હર ખતરેકે વક્ત "અઊઝુબિલ્લાહ" પઢેં ૩૫

મઝમૂન	સફા

- ❁ એક ચોરકી બેબસી ૩૬
- ❁ તીરઅંદાઝકે દામનસે ચિમટ જાઓ ૩૭
- ❁ ઈન ચાર આમાલકી આદત ડાલ લેં ૩૯
- ❁ તીન ઝમાને મહેફૂઝ હો ગયે ૩૯
- ❁ ઈસ તોહફેકો દૂસરોં તક પહોંચાએં ૪૦

بِسۡمِ اللّٰهِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِيۡمِ

બિસ્મિલ્લા હિર્રહમા નિર્રહીમ

યા અય્યુહલ્લઝીન આમનૂ ત્તકૂલ્લાહ હક્ક તુકાતિહી વલા તમૂતુન્ન ઈલ્લા વ અન્તુમ્ મુસ્લિમૂન૦

(આલે ઈમરાન આયત નંબર ૧૦૨)

બુઝુર્ગાને મોહતરમ, હઝરાતે ઉલમાએ કિરામ ઔર મુઅઝ્ઝઝ હાઝિરીન! અલ્લાહકા લાખ લાખ શુક્ર હૈ કે વો હર સાલ યે તૌફીક અતા ફરમા દેતે હૈં કે હમ એક મુલ્કગીર સાલાના ઈજતિમાઅ મજલિસ સિયાનતુલ મુસ્લિમીન મુન્અકિદ કર લેતે હૈં. ઉસમેં બહોતસે ફવાઈદ હૈં, વો હઝરાત જો મુલ્ક ભરમેં મજલિસકી ખિદમત અંજામ દે રહે હૈં ઉનકા આપસમેં રબ્ત ઔર જોડ હોતા હૈ ઔર ફિર મુસલમાનોંકે ઈજતિમાઅકી ખાસ બરકાત ભી હોતી હૈં. જબ મુસલમાન દીનકે માલૂમાત હાસિલ કરનેકે લિયે કહીં જમા હોતે હૈં તો અલ્લાહ તઆલાકી રહમતોંકી બારિશ હોતી હૈ, ફરિશ્તે ઉનકે રાસ્તેમેં અપને પર બિછાતે હૈં ઔર દુઆએં કબૂલ હોતી હૈં. ઈસ વકત મેરે ઝહનમેં બહોતસે મૌઝૂઆત આ રહે હૈં કે કિસ મૌઝૂઅ (વિષય) પર બાત કી જાએ. ક્યૂંકે મસાઈલ વ ઝરૂરિયાત બેશુમાર હૈં, ઐસે મૌકા પર કાર આમદ રાસ્તા યેહી હોતા હૈ કે મઆમલા અલ્લાહ તઆલાકે સુપુર્દ કર દિયા જાએ, વો જો ભી કહેલવા દેં ઈન્શા અલ્લાહ ઉસીમેં ખૈર હોગી.

તીન મુખ્તલિફ લોગ

અભી અભી અચાનક એક બાત યાદ આઈ. એક મરતબા આં હઝરત (સ.અ.વ.) મસ્જિદે નબવીમેં તશરીફ ફરમા થે. સહાબએ કિરામ (રદિ.) ઈર્દ ગિર્દ જમા થે કે તીન હઝરાત મસ્જિદમેં દાખિલ હુએ, જિનહેં ઈસ બાતકા ઈલ્મ નહીં થા કે અંદર હુઝૂરે અકદસ (સ.અ.વ.) તશરીફ ફરમા હૈં. જબ માલૂમ હુવા કે મજલિસમેં આપ (સ.અ.વ.) તશરીફ ફરમા હૈં તો ઉનમેંસે એક સાહબ જલ્દીસે મજલિસમેં શરીક હો ગયે, દૂસરે સાહબ શરમા શરમીમેં બૈઠ ગયે કે વાપસ જાએંગે તો બુરા મહેસૂસ હોગા, ઔર તીસરે સાહબ વાપસ ચલે ગયે. તો આં હઝરત (સ.અ.વ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા. તીન આદમી આએ ઉનમેંસે એકને તો અલ્લાહ ઔર ઉસકે રસૂલકે પાસ ઠિકાના પકડા તો અલ્લાહ ઔર ઉસકે રસૂલને ઉસે અપને પાસ ઠિકાના દે દિયા, દૂસરા શરમા શરમીમેં મજલિસમેં આકર શરીક હો ગયા ઔર અલ્લાહ તઆલાકો ભી ઈસ બાતસે હયા આતી હૈ કે ઉસ મજલિસકે કિસી બંદેકો સવાબસે મહેરૂમ કર દિયા જાએ, તો જો સવાબ ઉન મજલિસ વાલોંકો મિલેગા વોહી સવાબ ઉસકો ભી મિલેગા, રહા તીસરા આદમી તો ઉસને અલ્લાહ ઔર ઉસકે રસૂલસે એ'રાઝ કિયા તો અલ્લાહ ઔર ઉસકે રસૂલકો ભી ઉસકી ઝરૂરત નહીં.

દીની મજાલિસ અલ્લાહકા ઈન્આમ હૈં

ગોયા અલ્લાહ ઔર ઉસકે રસૂલ (સ.અ.વ.) કી રઝા કી ખાતિર કાઈમ કી ગઈ મજલિસ અલ્લાહ ઔર રસૂલ (સ.અ.વ.) કે દામન થામનેકા ઝરીઆ હોતી હૈ, બૈઠનેકા મકસદ હી યે હૈ કે અલ્લાહ ઔર ઉસકે રસૂલકી કોઈ બાત કાનોંમેં પડ જાએ, દિલોંમેં કુછ સોઝો ગુદાઝ, (દર્દ) ખૌફે ખુદા ઔર આખિરતકા ધ્યાન પૈદા હો જાએ તાકે હમારે આમાલ ઔર અખ્લાકકી ઈસ્લાહ હો સકે, યે મજાલિસ અલ્લાહ તઆલાકા બહોત બડા ઈન્આમ હૈં. ક્યૂંકે એક આદમી દૂસરેસે નસીહત હાસિલ કરતા હૈ, કિસીકો નેકીકા કામ કરતે હુએ દેખકર દિલ પર ચોટ લગતી હૈ કે મૈં તો યે કામ નહીં કરતા મુઝે ભી કરના ચાહિયે. ઈન્સાન એક દૂસરેકો દેખકર સબક સીખતા હૈ, ફિર આપસમેં રબ્ત વ મુહબ્બત બઢતી હૈ. કામોંમેં સહૂલતેં પૈદા હોતી હૈં ઔર ઐસે ઈજતિમાઆતમેં અલ્લાહ તઆલાકે ફઝલો કરમસે દુઆએં બહોત જલ્દ કબૂલ હોતી હૈં.

જિસ જગહ પર બડે બડે અકાબિર, અલ્લાહ વાલે, અસાતિઝાએ કિરામ બયાન કર ચુકે હોં વહાં મુઝ જૈસે તિફલે મકતબકા કુછ કેહના બોલના અજીબસા લગતા હૈ, ઈસ મિમ્બર પર બૈઠકર હકીમુલ ઉમ્મત હઝરત થાનવી (રહ.) કે બડે બડે ખુલફા બયાન ફરમા ચુકે હૈં, જિનમેં હઝરત મૌલાના મુફતી મુહમ્મદ હસન સાહબ (રહ.), મેરે વાલિદ માજિદ હઝરત મૌલાના મુફતી મુહમ્મદ શફીઅ સાહબ (રહ.), હઝરત મુફતી ઝફર અહમદ ઉસમાની સાહબ (રહ.), હઝરત મૌલાના ખૈર મુહમ્મદ સાહબ

જાલંધરી (રહ.), હઝરત મૌલાના કારી મુહમ્મદ તૈયબ સાહબ (રહ.), હઝરત મૌલાના મુહમ્મદ ઈદરીસ કાંધલવી સાહબ (રહ.), ઔર હઝરત મૌલાના મસીહુલ્લાહ ખાન સાહબ (રહ.) શામિલ હૈં. ઐસી જગહ પર બયાન કરનેકા તસવ્વુર ભી મુશ્કિલ થા, લેકિન બુઝુર્ગોંકા હુકમ હૈ ઔર મજલિસકે નઝમકા તકાઝા ભી હૈ ઈસ લિયે તૌઅન વ કરહન (ચારો નાચાર) યહાં બૈઠ ગયા હૂં તાકે આપ ભાઈયોંકે સાથ અલ્લાહ ઔર ઉસકે રસૂલ (સ.અ.વ.) કી બાતોંમેં શરીક હો જાઉં.

મૈંને ખુત્બેમેં જો આયત પઢી હૈ ઉસમેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હૈં કે "અય મુસલમાનો! અલ્લાહસે ડરો, ઈતના ડરો જિતના ઉસસે ડરનેકા હક હૈ" યાની જિસ જિસ ચીઝસે ઉસને મના કર દિયા ઉસકે પાસ ન જાઓ, જિસકા ઉસને હુક્મ દિયા ઉસકી અદાઈગીમેં કોતાહી (સુસ્તી) ન કરો, ઉસીકા નામ તકવા હૈ. ઔર આગે ફરમાયા "હરગિઝ ન મરના મગર ઈસ હાલતમેં કે તુમ ઈસ્લામ પર કાઈમ હો" યાની ઉસકી નાફરમાનીકી હાલતમેં ન મરના.

મૌતકી કિસીકો ખબર નહીં

મરના જીના તો ઈન્સાનકે ઈખ્તિયારમેં નહીં હૈ, કિસીકો કુછ માલૂમ નહીં કે મૌત કબ કહાં ઔર કૈસે આએગી, બા'ઝ ઔકાત મલેકુલ મૌતકો એક ફેહરિસ્ત (લીસ્ટ) દી જાતી હૈ કે ફલાં લોગોંકી રૂહ કબ્ઝ કરની હૈ ઔર વો લોગ બરસોંકી મન્સૂબાબંદીમેં મસરૂફ હોતે હૈં કે ફલાં કામ અગલે સાલ યૂં કરના હૈ, ઉસે અગલે મહીનેમેં

ઈસ તરહ કરના હૈ, મલેકુલ મૌત હંસતા હૈ કે ઈસ બેચારેકો યે ભી માલૂમ નહીં કે ઉસકી ઝિંદગીકે ચંદ હી ઘંટે બાકી રેહ ગયે હૈં, મલેકુલ મૌતકો શાયદ રહમ ભી નહીં આતા. ક્યૂંકે વો તો અલ્લાહ તઆલાકે ફરમાંબરદાર હૈં જો હુકમ મિલેગા ઉસે પૂરા કરેંગે.

મલેકુલ મૌતકા મશ્હૂર કિસ્સા

મશ્હૂર કિસ્સા હૈ કે એક મરતબા અલ્લાહ તઆલાને મલેકુલ મૌતસે પૂછા કે તુમને બેશુમાર રૂહેં નિકાલી હૈં, દિન રાતકા યેહી મશગલા હૈ. યે બતાઓ ક્યા કભી કિસીકી રૂહ નિકાલતે હુએ રહમ ભી આયા? ફરશ્તેને અર્ઝ કિયા કે સિર્ફ દો આદમિયોં પર રહમ આયા, અલ્લાહ તઆલાને ફરમાયા કૌન હૈં જિન પર તુમકો ભી રહમ આ ગયા? ફરિશ્તેને કહા કે એક મરતબા એક સમંદરી જહાઝ જિસમેં ઔરતેં, બચ્ચે સબ સવાર થે સમંદરમેં સફર કર રહા થા, તૂફાન આ ગયા ઔર જહાઝ ડૂબ ગયા, કુછ લોગ ગર્ક હો ગયે ઔર કુછ લોગ તખ્તોં પર તૈરતે હુએ અપની જાન બચાનેમેં કામિયાબ હુએ, ઉનહી જહાઝ વાલોંમેંસે એક હામિલા ઔરત થી, કશ્તીકા એક બડા તખ્તા ઉસકે હાથ આ ગયા થા. અંધેરે ઔર તૂફાની રાત ઔર સમંદરકે બીચોં બીચ વો ઔરત તખ્તેસે ચિમટી રહી, ઉસી હાલતમેં ઉસને બચ્ચેકો જનમ દે દિયા ઔર બચ્ચેકો અપને સીનેસે લિપટા લિયા, ન બચ્ચેકે ખાને પીનેકા સામાન થા, ન હિફાઝતકા કોઈ બંદોબસ્ત, ઉસ હાલતમેં અય બુઝુર્ગ વ બરતર! આપકા હુકમ યે થા કે ઉસ ઔરતકી રૂહ કબ્ઝ કર લો, અય અલ્લાહ! મૈંને રૂહ તો

કબ્ઝ કર લી લેકિન આજ તક રહમ આતા હૈ ઔર યેહી સોચતા હૂં ન જાને ઉસ બચ્ચેકા ક્યા હુવા હોગા?. અલ્લાહ તઆલાને પૂછા તુઝે દૂસરી મરતબા કિસ પર રહમ આયા?. મલેકુલ મૌતને અર્ઝ કિયા કે શદ્દાદ નામી આપકા એક નાફરમાન બંદા થા જિસે આપને બાદશાહત ઔર માલો દૌલતકી ફરાવાની અતા ફરમાઈ થી, ઉસને કહા કે મૈં દુનિયામેં જન્નત બનાઉંગા. ઔર ફિર ઉસને જન્નત બનાના શુરૂ કી ઔર અરબોં ખરબોં દીનાર ખર્ચ કરતા રહા ઔર ઉસને તય કર લિયા કે જન્નત પૂરી તૈયાર હો જાનેકે બાદ હી ઉસમેં દાખિલ હોગા, બરસોંકે ઈન્તિઝારકે બાદ જબ જન્નતમેં દાખલેકા વકત આયા, અભી ઉસકા એક કદમ જન્નતકે અંદર ઔર દૂસરા બાહિર થા કે આપકા હુકમ હુવા કે ઉસકી રૂહ કબ્ઝ કર લો, મૈંને રૂહકો કબ્ઝ કર લિયા, મગર આજ તક રહમ આતા હૈ કે ઈતને બરસોં મહેનત ઔર માલ ખર્ચ કરકે ભી જન્નત દેખની નસીબ ન હુઈ.

તુઝે એક હી પર દો મરતબા રહમ આયા

અલ્લાહ તઆલાને ફરમાયા અય મલેકુલ મૌત! તુઝે એક હી આદમી પર દો મરતબા રહમ આયા હૈ, તુઝે માલૂમ નહીં કે યે શદ્દાદ વોહી બચ્ચા થા જિસકી માં કી રૂહ તૂને અંધેરી ઔર તૂફાની રાતમેં કબ્ઝ કી થી, હમને અપની રહમતે વાસિઆ ઔર શાને રૂબૂબિયતસે ઉસ બચ્ચેકો બચા લિયા ઔર પાલ પોસકર પરવાન ચઢાયા. ઉસે ઝહાનત વ ફિતાનત (અકલમંદી) દી. સિહ્હત, તાકત ઔર ઈઝ્ઝત અતા કી, યહાં તકકે બાદશાહ

બના દિયા. ઔર જબ બાદશાહ બના તો હમારે મુકાબલેમેં જન્નતકી તા'મીર શુરૂ કર દી. તુમહેં એક હી શખ્સ પર દો મરતબા રહમ આયા હૈ.

મૌત ઔર ઝિંદગીકા કુછ ભરોસા નહીં. કુરઆને કરીમમેં ઈરશાદ હૈં.

વલા તમૂતુન્ન ઈલ્લા વઅન્તુમ્ મુસ્લિમૂન"

"યાની તુમ ન મરના મગર ઉસ હાલતમેં કે તુમ અલ્લાહ તઆલાકે ફરમાંબરદાર હો" ગોયા મરના તો ગૈર ઈખ્તિયારી હૈ મગર એક બાત ઈખ્તિયારી હૈ, વો યે કે મૌત અચ્છી હાલતમેં આએ. ઔર ઉસકા તરીકા યે હૈ કે અપને આપકો હર કિસમકે ગુનાહોંસે હર વકત બચાએ રખ્ખેં. ઔર જબ ભી ગુનાહ હો જાએ તો ફૌરન તૌબા ઈસ્તિગફાર કર લી જાએ.

તૌબાકે દરવાઝે ખુલે હુએ હૈં

અલ્લાહ તઆલાને તૌબાકે દરવાઝે ખોલે હુએ હૈં, ગુનાહ હોતે રેહતે હૈં, બંદા માફી માંગતા રેહતા હૈ વો માફ કરતે રેહતે હૈં, મગર જબ મૌતકે ફરિશ્તે નઝર આને લગેં ઔર નઝઅકા (જાન નિકલનેકા) આલમ તારી હો જાએ તો ફિર તૌબાકા દરવાઝા બંદ હો જાતા હૈ, લેકિન અગર ઐસા શખ્સ જો તૌબા વ ઈસ્તિગફારકા આદી થા. ખુદા ન ખ્વાસ્તા ગુનાહ કરતે હુએ ઉસકો મૌત આ જાએ તો યે એક હી ઐસા ગુનાહ બાકી હોગા જિસકી તૌબાકા મૌકા નહીં મિલા. ઈસ લિયે હર વકત ગુનાહોંસે બચનેકી ફિકર હોની ચાહિયે.

ગુનાહોંસે કિસ તરહ બચેં?

લેકિન સવાલ યે હૈ કે ગુનાહોંસે કિસ તરહ બચા જાએ? ક્યૂંકે ફિતનોંકા એક સૈલાબ હૈ જિસને પૂરે મઆશરેકો ઘેરેમેં લે રખ્ખા હૈ, આદમી અપને આપકો કિસ તરહ ગુનાહોંસે બચાએ? આંખ, કાન, હાથ વગૈરહકો કૈસે મહેફૂઝ રખ્ખે? અપને આપકો ગુનાહોંસે બચાના મુશ્કિલ કામ હૈ. અગરચે કેહના ઈન્તિહાઈ આસાન હૈ મગર અમલન દુશ્વાર મરહલા હૈ. ઔર યેહી મુશ્કિલ મરહલા સર કરનેકે લિયે ઉલમાઅ, સૂફિયા ઔર બુઝુર્ગાને દીન તાકીદ ફરમાતે હૈં બલ્કે કુરઆને કરીમકા ભી હુકમ હૈ કે નેક લોગોંકી સોહબત ઈખ્તિયાર કરો, ઉનકે સાથ ઝિયાદાસે ઝિયાદા વકત ગુઝારનેકી કોશિશ કરો. રિયાઝતેં ઔર મુજાહિદે કરવાતે હૈં તાકે ગુનાહોંસે બચના આસાન હો જાએ ઔર નેકિયાં કરનેમેં આસાની મહેસૂસ હો. ઔર ઉન સબકા હાસિલ યે હોતા હૈ કે દિલમેં યે કૈફિયત પૈદા હો જાએ કે નેકિયોંકા શૌક પૈદા હો ઔર ગુનાહોંકા ખૌફ ઔર નફરત દિલમેં બૈઠ જાએ. યે કૈફિયત અલ્લાહ વાલોંકી સોહબતમેં રેહનેસે હાસિલ હોતી હૈ. કુરઆને કરીમકા ઈરશાદ હૈ "**યા અય્યુહલ્લઝી-ન આમનૂ ત્તકૂલ્લાહ વકૂનૂ મઅસ્સાદિકીન** (સૂરએ તૌબા આયત નંબર ૧૧૯). યાની અય ઈમાન વાલો! અલ્લાહસે ડરો, યાની ગુનાહોંસે બચો. જિસકા રાસ્તા યે હૈ કે નેક લોગોંકે સાથ રહો.

ગુનાહસે બચના અલ્લાહકા કરમ ઔર ગુનાહ પર ઢીલ અલ્લાહકા ગઝબ હૈ

બાત દર અસલ યે હૈ કે જબ અલ્લાહ તઆલાસે મઝબૂત તઅલ્લુક કાઈમ હો જાતા હૈ તો કોશિશકે બાવજૂદ ગુનાહ નહીં હો પાતા, દિલમેં ઐસા નૂર પૈદા હો જાતા હૈ કે ગુનાહકે કરીબ જાતે હુએ ભી ખૌફ મહેસૂસ હોતા હૈ, ફિર અલ્લાહ તઆલા ઐસી કારસાઝી ફરમાતે હૈં કે દિલ હી ફેર દેતે હૈં ઔર ઐસે અસ્બાબ મોહય્યા કર દેતે હૈં કે બંદા ગુનાહોંસે ગૈર ઈરાદી તૌર પર બચતા હી ચલા જાતા હૈ. યે કરમે ખુદાવંદી હૈ કે ઈન્સાનકો ગુનાહોંસે બચા લેતા હૈ. ઔર જબ કિંસીકો ગુનાહ પર ઢીલ મિલની શુરૂ હો જાએ તો વો અલ્લાહ તઆલાકા ગઝબ હોતા હૈ. ક્યૂંકે ઢીલ મિલનેકે બાદ અચાનક ગિરિફત (પકડ) હોતી હૈ.ઈરશાદે ખુદાવંદી હૈ.

"ઈન્ન બત્શ રબ્બિક લશદીદુન"

(સૂરએ બુરૂજ આયત નંબર ૧૨)

બુઝુર્ગોંકી સોહબત વ તરબિયતસે નેકિયાં આસાન ઔર લઝીઝ હો જાતી હૈં ઔર ગુનાહ મુશ્કિલ હો જાતે હૈં ઔર ઉનસે વેહશત હોને લગતી હૈ. બૈઅતકા તઅલ્લુક ભી બુઝુર્ગોંસે ઈસી લિયે કાઈમ કિયા જાતા હૈ.

વાલિદ સાહબ (રહ.) સે બૈઅતકી દરખ્વાસ્ત

મેરે વાલિદ હઝરત મુફતીએ આ'ઝમ પાકિસ્તાન મૌલાના મુફતી મુહમ્મદ શફીઅ સાહબ (રહ.) જો લોગ ઉનહેં જાનતે હૈં ઉનહેં માલૂમ હૈ કે વો અપની ઔલાદ પર કિસ કદર મહેરબાન થે યહાં તકકે લોગ ઔલાદસે ઉનકી મુહબ્બતકી મિસાલેં દિયા કરતે થે. વો મેરે ઉસ્તાઝ ભી થે ઈસ એ'તિબારસે મુહબ્બતેં ઔર ઝિયાદા થીં. હઝરત વાલિદ સાહબસે કઈ મરતબા દરખ્વાસ્ત કી કે મુઝે બૈઅત ફરમા લેં. હઝરત વાલિદ સાહબ (રહ.) હર મરતબા ફરમાતે "હઝરત ડાક્ટર અબ્દુલ હય સાહબ આરિફીસે બૈઅત કરો". હમેં સમઝમેં નહીં આતા થા કે હઝરત ડાક્ટર સાહબસે બૈઅત કરને પર ઈસ કદર ઈસરાર ક્યૂં હૈ? એક મરતબા હઝરત વાલિદ સાહબ (રહ.) કે સાથ આફ્રિકાકે સફરમેં તકરીબન પોને દો મહીના રેહનેકા ઈત્તિફાક હુવા. કરાચીમેં તન્હાઈમેં બાત કરનેકા મૌકા કમ મિલતા થા, ક્યૂંકે હર વક્ત લોગોંકા હુજૂમ (મજમા') રેહતા થા સફરમેં તન્હાઈકો ગનીમત જાનકર મૈંને બૈઅતકી ફિર દરખ્વાસ્ત કી, ઉસ દિન હઝરત વાલિદ સાહબ (રહ.) ને કુછ ઝિયાદા હી સંજીદા હોકર ફરમાયા કે તારીખમેં બહોતસી મિસાલેં મિલતી હૈં કે બેટે બાપસે બૈઅત હુએ ઔર અલ્હમ્દુ લિલ્લાહ કામિયાબી ભી હાસિલ હુઈ, લેકિન ઈસ સૂરતમેં દોનોંકો બહોત ઝિયાદા એહતિયાત રખની પડતી હૈ, ક્યૂંકે પીરી મુરીદીકે તઅલ્લુકમેં શુરૂમેં આપસમેં બેતકલ્લુફી નુકસાનદેહ હોતી હૈ ઔર

બાપ બેટેકા તઅલ્લુક ભી બેતકલ્લુફીકા હોતા હૈ લિહાઝા હમ દોનોંકે લિયે યે કામ મુશ્કિલ હોગા ઈસ લિયે તુમ હઝરાત ડાક્ટર સાહબસે બૈઅત કર લો.

ઈલ્મકા ખન્નાસ તબાહીકા ઝરીઆ હૈ

ફિર ફરમાયા કે ઈસકા એક બહોત બડા ફાઈદા યે હોગા કે જબ એક આલિમ ઐસે મુરશિદસે બૈઅત હોગા જો બાઝાબ્તા આલિમે દીન નહીં સમઝા જાતા તો ઝહનસે ઈલ્મકા ખન્નાસ ભી નિકલ જાએગા. ક્યૂંકે આલિમકે લિયે સબસે ઝિયાદા તબાહી ઔર બરબાદી ઉસી ઈલ્મકે ખન્નાસસે હોતી હૈ જો જહન્નમ તક લે જાતી હૈ. ક્યૂંકે સરકારે દો આલમ (સ.અ.વ.) કે એક ઈરશાદકા મફહૂમ યે હૈ કે વો શખ્સ જન્નતમેં દાખિલ ન હોગા જિસકે દિલમેં ઝર્રા બરાબર ભી તકબ્બુર હોગા. બહરહાલ હઝરત વાલિદ સાહબ (રહ.) ને હમ દોનોં ભાઈયોં યાની મૌલાના મુહમ્મદ તકી ઉસમાની સાહબકા ઔર મેરા હાથ આરિફ બિલ્લાહ હઝરત ડાક્ટર અબ્દુલ હય સાહબ (રહ.) કે હાથમેં પકડા દિયા ઔર હમ દોનોં ભાઈયોંને ઉનસે બૈઅત કી.

આરિફ બિલ્લાહ હઝરત ડાક્ટર અબ્દુલ હય સાહબ (રહ.)

મૈં કભી સોચતા હૂં કે વાલિદ સાહબકે મુઝ પર કિસ કદર એહસાનાત હૈં! વો મેરે બહોત શફીક બાપ ભી હૈં ઉસ્તાઝ ભી

ઔર મુરબ્બી ભી હૈં. મગર ઉનકા સબસે બડા એહસાન યે હૈ કે ઉનહોંને હમારા હાથ એક આરિફ બિલ્લાહકે હાથમેં દે દિયા થા. જબ વાલિદ સાહબ (રહ.) કા ઈન્તિકાલ હુવા તો જનાઝા રખ્ખા હુવા થા ઔર મૈં પૈરોંકી તરફ ખડા થા, હઝરત ડાક્ટર સાહબ (રહ.) ભી વહીં ખડે હો ગયે, મૈંને હઝરત ડાક્ટર સાહબ (રહ.) સે કહા "આપકી મૌજૂદગીમેં હમ અપને આપકો યતીમ નહીં સમઝતે". હઝરતને ફૌરન જવાબ નહીં દિયા, બલ્કે ચંદ લમ્હે સોચકર ફરમાયા "આપકો ઐસા હી સમઝના ચાહિયે. ઈન્શા અલ્લાહ મૈં ઈસ ઝિમ્મેદારીકો પૂરા કરનેકી કોશિશ કરૂંગા". હઝરતને યે જુમ્લા ઐસા ફરમાયા થા કે આખિર તક હૈરતનાક અંદાઝમેં નિભાયા, જિસ પર મૈં અલ્લાહ તઆલાકા જિતના શુક્ર અદા કરૂં કમ હૈ.

ચાર સુનેહરે આમાલ

એક મરતબા હઝરત ફરમાને લગે "પેહલે ઝમાનેમેં ઈસ્લાહે નફસકે લિયે બડે બડે મુજાહિદે કરને પડતે થે મગર અબ લોગોંમેં ઈતની હિંમત નહીં રહી કે ઐસે મુજાહિદે કર સકેં, મૈં આપકો એક આસાન નુસ્ખા બતાતા હૂં જો ઈન્તિહાઈ મુખ્તસર મગર ઝિયાદા અસર કરનેવાલા હૈ, યે ચાર આમાલ હૈં ઔર યે ચારોં આમાલ શરીઅત વ તરીકત દોનોંકી જાન હૈં. ઔર ઈસ કદર આસાન હૈં કે જાન, માલ ઔર વક્ત કુછ ભી ખર્ચ નહીં હોતા. આદમી અગર ઉસકી આદત ડાલ લે તો અલ્લાહ તઆલાકે સાથ એક ખાસ તઅલ્લુક પૈદા હો જાતા હૈ જિસકા કૈફ ઝિંદગીમેં મહેસૂસ હોને

લગતા હૈ, દિલકી હાલત ઈસ્લાહ પઝીર હો જાતી હૈ. ઔર ફિર રફતા રફતા વો મકામ આતા હૈ કે આદમી અગર ચાહે ભી તો ગુનાહ ન હો પાએ. વો ચાર આમાલ યે હૈં.

(૧) શુક્ર (૨) સબ્ર (૩) ઈસ્તિગફાર (૪) ઈસ્તિઆઝહ (ઈસ મૌકા પર હઝરત આરિફી (રહ.) ને જો કુછ ફરમાયા મેરે ભાઈ મૌલાના મુફ્તી મુહમ્મદ તકી ઉસમાની સાહબને ઉસકો લિખ લિયા થા. મા'મૂલાતે યૌમિય્યાકે નામસે કિતાબચેકી શકલમેં શાએઅ હો ચુકા હૈ ઔર ઉસકે કઈ ઝબાનોંમેં તર્જુમે ભી હો ચુકે હૈં).

એક દિન ફરમાને લગે કે ક્યૂં મૌલવી રફીઅ! મા'મૂલાતે યૌમિય્યા પઢતે હો? મૈંને અર્ઝ કિયા "અલ્હમ્દુ લિલ્લાહ પઢતા હૂં" ફરમાયા "ઉસકા એક એક હર્ફ પઢના, ઔર જબ ખતમ હો જાએ તો ફિરસે પઢના શુરૂ કર દેના" ફિર મુસ્કુરાકર ફરમાને લગે કે મૈંને યે રિસાલા દર અસલ લિખ્ખા હી આપ દોનોં ભાઈયોંકે લિયે હૈ. ઔર મુઝે ઈસ બાતકા ડર હૈ કે દુનિયા તો ઈસસે નફા ઉઠાએ ઔર આપ દોનોં ભુલાકર બૈઠ જાએં. ફિર અપના એક કિસ્સા સુનાયા કે મેરે મુરશિદ હકીમુલ ઉમ્મત હઝરત થાનવી (રહ.) ને એક મરતબા મુઝે એક શહદકી શીશી ઈનાયત ફરમાઈ, મૈં ખૂશી ખૂશી યે સોચતે હુએ ઘર લાયા કે ઈતના બડા તબર્રુક અગર યૂંહી ખા લિયા તો જલ્દીસે ખતમ હો જાએગા, લિહાઝા ઉસે હિફાઝતસે રખ્ખૂં. બસ ખાસ ખાસ મૌકા પર ચખ લિયા કરૂંગા, મૈંને ઉસે બડી હિફાઝતસે લપેટકર રખ લિયા. કઈ મહીને ગુઝર ગયે. એક દિન રોઝા રખ્ખા હુવા થા. સોચા કે ઉસીસે ઈફતાર કરૂંગા, અબ જો ખોલકર દેખા તો સારી શીશી મોટે મોટે ચ્યૂંટોંસે

ભરી હુઈ થી ઔર શહદ ગાંઈબ થા. તો મુઝે ઈસ "મા'મૂલાતે યૌમિય્યા" કે બારેમેં ભી યેહી ડર રેહતા હૈ કે લોગ તો ઉસસે ફાઈદા ઉઠાએં ઔર આપ ઉસે બહોત હિફાઝતસે રખ દેં.

મુરશિદકા તોહફા

આજ મૈં આપકો અપને મુરશિદકા તોહફા દેતા હૂં જો ઉનહોંને ચૌદહ બરસકે તઅલ્લુકમેં અતા ફરમાયા, ઉમ્મીદ હૈ કે કદરદાની કરેંગે. ક્યૂંકે મેરે મુરશિદ ફરમાતે થે કે યે મેરે મુરશિદકા તોહફા હૈ. ઔર ઉનકે મુરશિદ યૂં ફરમાતે થે કે યે અલ્લાહ ઔર રસૂલ (સ.અ.વ.) કા અતા કરદા તોહફા હૈ. ઔર બકસરત યેહી ફરમાયા કરતે થે કે શુક્ર, સબ્ર, ઈસ્તિગફાર, ઈસ્તિઆઝહ ઈન ચારોંકી આદત ડાલ લો.

શુક્ર

પેહલી ચીઝ શુક્ર હૈ. સબસે પેહલે તો યે આદત ડાલની ચાહિયે કે સુબહ જાગને ઔર રાતકો સોનેસે પેહલે અપની ઝાત ઔર માહોલ પર સરસરી નઝર ડાલકર અલ્લાહ તઆલાકી અતા કી હુઈ દીન વ દુનિયાકી નેઅમતોંકા ધ્યાન કરકે ઈજમાલી (મુખ્તસર) શુક્ર અદા કર લિયા કરેં. ખુસૂસન ઈમાનકી દૌલત જો અલ્લાહને હમેં દે રખ્ખી હૈ ઔર જો આફિયત અતા ફરમા રખ્ખી હૈ દિલસે ઉસ પર શુક્ર અદા કરેં ઔર ઉન નેઅમતોંકે સહીહ ઈસ્તેમાલકા અઝ્મ રખ્ખેં. ઈસકે અલાવા જિસ નેઅમતકા

ભી ધ્યાન આયા કરે દિલમેં ચુપકેસે શુક્ર અદા કર લિયા કરેં. યાની જબ ભી તુમહારી મરઝીકે મુવાફિક કોઈ કામ હો જાએ જિસસે તુમહેં ખૂશી, દિલકો સુકૂન હો તો ચુપકેસે કેહ દિયા કરો **અલ્હમ્દુ લિલ્લાહ**, યા **અલ્લાહુમ્મ લકલ્ હમ્દુ વ લકશ્શુક્રુ**".

શુક્રકે બહોતસે મવાકેઅ

સુબહસે શામ તક સેંકડોં કામ ઐસે હોતે હૈં જો આદમીકી મરઝીકે મુવાફિક હોતે હૈં, સુબહ આંખ ખુલી સિહહ્ત બિલકુલ ઠીક હૈ તો કેહ દિયા **અલ્હમ્દુ લિલ્લાહ**, ઘરવાલોંકો દેખા કે વો ભી સબ તન્દુરૂસ્ત હૈં તો ચુપકેસે કેહ દિયા **અલ્હમ્દુ લિલ્લાહ**, નમાઝકો ગયે જમાઅત મિલ ગઈ **અલ્હમ્દુ લિલ્લાહ**, સુબહ વકત પર નાશ્તા મિલ ગયા **અલ્હમ્દુ લિલ્લાહ**, કામ પર જાને લગે, ખતરા હૈ કે દેર ન હો જાએ મગર સહીહ વક્ત પર કામ પર પહોંચ ગયે **અલ્હમ્દુ લિલ્લાહ**, બસમેં જાને વાલેકો ખતરા હૈ બસ મિલે યા ન મિલે, મિલ ગઈ **અલ્હમ્દુ લિલ્લાહ**, બસમેં ચઢ ગયે તો માલૂમ નહીં સીટ મિલે ન મિલે, સીટ મિલ ગઈ **અલ્હમ્દુ લિલ્લાહ**, વાપસ આને પર ઘરવાલોંકો હશ્શાશ બશ્શાશ દેખા **અલ્હમ્દુ લિલ્લાહ**, ગરમીમેં ઠંડી હવાકા ઝોંકા આયા તો કેહ દિયા **અલ્હમ્દુ લિલ્લાહ**, ગર્ઝ જો કામ ભી છોટા હો યા બડા તબીઅતકે મુવાફિક હો જાએ યા કોઈ દુઆ કબૂલ હો જાએ, જિસ બાતસે ભી દિલકો લઝ્ઝત વ મસર્રત (ખૂશી) હાસિલ હો, જિસ નેક કામકી ભી તૌફીક હો જાએ ઉસ પર અલ્લાહકા શુક્ર

દિલ ઔર ઝબાનસે અદા કરનેકી આદત ડાલ લેં. ઈસ કામમેં ન વકત લગતા હૈ ન માલ ખર્ચ હોતા હૈ, ઔર ન હી કોઈ મહેનત લગતી હૈ.

બેશુમાર નેઅમતેં હમકો હાસિલ હૈં

બલ્કે ખુદા ન ખ્વાસ્તા કોઈ તકલીફ યા પરેશાની લાહિક હો જાએ તો ઉસકે તદારૂકસે પેહલે ઉસ પર નઝર કર લેં કે અલ્લાહ તઆલાને બગૈર કિસી ઈસ્તેહકાકકે ગર્દો પેશમેં (આસપાસમેં) કિતની નેઅમતેં અતા કર રખ્ખી હૈં જો દિલકી તકવિયતકા બાઈસ હૈં, અગર યે ન હોતીં તો ઉસ પરેશાની ઔર તકલીફકી ક્યા હાલત હોતી? ઈન્શા અલ્લાહ ઉસ તરફ ધ્યાન કરનેસે અકલન સુકૂન હાસિલ હો જાએગા. અગરચે તબઈ પરેશાની યા તકલીફકા અસર બાકી રહે. બિલા મુબાલિગા અલ્લાહ તઆલાકી બેશુમાર નેઅમતેં હર વકત હમકો હાસિલ હૈં. અગર ઉન સબ પર નહીં તો કમ અઝ કમ કુછ નેઅમતોં પર શુક્ર ઈસ તરહ અદા હો જાએગા, ઈસ તરહ મશ્ક કરનેસે ઈન્સાન શુક્રકા ઐસા આદી હો જાતા હૈ કે હર અચ્છી ચીઝ પર દિલ હી દિલમેં શુક્ર અદા કરતા રેહતા હૈ. કિસી દૂસરેકો પતા ભી નહીં ચલતા ઔર એક અઝીમુશ્શાન ઈબાદત અંજામ પાતી રહેતી હૈ જિસમેં રિયા ભી નહીં હોતી. ઈસસે દરજાતમેં જો તરક્કી હોતી હૈ ઉસકા આપ અંદાઝા ભી નહીં કર સક્તે. ગર્ઝ ઈન્સાનકો ઐસા હોના ચાહિયે કે વો જિસ હાલમેં હો શુક્ર અદા કરતા રહે. શુરૂમેં ખ્યાલ રખનેસે ઉસકી આદત પડ જાતી હૈ.

શુક્રસે નેઅમતોંમેં ઈઝાફા ઔર અઝાબસે હિફાઝત હોતી હૈ

અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હૈં

"મા યફ્અલુલ્લાહુ બિઅઝાબિકુમ્ ઈન્ શકરતુમ વ આમન્તુમ"

"અગર તુમ મેરા શુક્ર કરતે રહો તો મુઝે ક્યા ગર્ઝ પડી હૈ કે તુમહેં અઝાબ દૂં" માલૂમ હુવા કે જો ઈમાનવાલે શુક્ર ગુઝાર હોતે હૈં વો અલ્લાહકે અઝાબસે મહેફૂઝ રેહતે હૈં. એક ઔર જગહ ઈરશાદ ફરમાતે હૈં

લઈન્ શકરતુમ લઅઝીદન્નકુમ

યાની "અગર તુમ મેરા શુક્ર અદા કરોગે તો મૈં નેઅમતોંમેં ઈઝાફા કરૂંગા". ઈસસે માલૂમ હુવા કે જિસ જિસ નેઅમત પર ભી શુક્ર અદા કરતે જાએંગે નેઅમતેં બઢ્હતી જાએંગી ઔર દુનિયાકી ઝિંદગી આસાન હો જાએગી, યકીન ન આએ તો આપ ખૂદ તજુર્બા કર લેં, જો ભી યે કામ કરેગા ઉસે વાઝેહ તૌર પર યે મહેસૂસ હોગા કે ઉસકી ઝિંદગીમેં ખૂશગવાર તબ્દીલી આ રહી હૈ.

યે અલ્લાહકી બહોત પસંદીદહ ઈબાદત હૈ

યે શુક્રકી ઈબાદત અલ્લાહકો કિતની પસંદ હૈ ઉસકા અંદાઝા ઈસ બાતસે લગાએં કે અલ્લાહ તઆલાકી નાઝિલ કરદા કિતાબોંમેં સબસે અઝીમ ઔર મહેબૂબ કિતાબ કુરઆને કરીમ હૈ. અલ્લાહ

તઆલાને ઈસ કિતાબકો સૂરએ ફાતિહાસે શુરૂ ફરમાયા, ઔર સૂરએ ફાતિહાકો અલ્હમ્દુ લિલ્લાહ કે અલ્ફાઝસે શુરૂ કિયા, પૂરે કુરઆનકા ખુલાસા સૂરએ ફાતિહામેં હૈ ઔર સૂરએ ફાતિહાકા બયાન કિયા જા રહા હૈ. ઔર યે સૂરત અલ્લાહ તઆલાકો કિતની પસંદ હૈ ઉસકા અંદાઝા ઈસસે લગાએં કે ઈસ સૂરતકો ન સિર્ફ હર નમાઝમેં બલ્કે હર રકાતમેં પઢનેકા હુકમ હૈ. ઉસકી વજહ યે હૈ કે ઉસમેં ખુદાકી તા'રીફ હૈ ઔર ખુદા તઆલાકો અપની તા'રીફ બહોત પસંદ હૈ.

યે ઈબાદત જન્નતમેં ભી જારી રહેગી

જન્નતમેં કોઈ ઈબાદત ભી નહીં હોગી. નમાઝ, રોઝા, ઝકાત, હજ સબ ઈબાદતેં ખતમ હો જાએંગી. ઐશ વ ઈશ્રત હોગી, લેકિન એક ઈબાદત વહાં ભી રહેગી યાની શુક્ર. હદીસમેં આતા હૈ કે અહલે જન્નતકે મુંહસે હર વક્ત હમ્દ જારી હોગી, જિસ તરહ દુનિયામેં બગૈર કિસી ઈરાદે ઔર મહેનતકે સાંસ જારી રહેતા હૈ ઈસી તરહ જન્નતમેં બિલા ઈખ્તિયાર હમ્દ જારી રહેગી.

ગર્ઝ જબ દુનિયામેં યે આદત પડ જાએગી કે હર છોટી બડી નેઅમત પર અલ્લાહ તઆલાકા શુક્ર અદા કરને લગેં તો અઝાબે ખુદાવંદીસે નજાત મિલેગી, નેઅમતોંમેં ઈઝાફા હોગા, ઈસ અમલસે અલ્લાહ તઆલાકી મુહબ્બત પૈદા હોતી હૈ ઔર અલ્લાહ તઆલાકે સાથ તઅલ્લુક કવી હોતા હૈ. ખુદાકા કુર્બ બઢતા હૈ ઔર ઝિંદગીમેં એક ખૂશગવાર તબદીલી આતી હૈ. અપની હાલતમેં કનાઅતકી લઝ્ઝત મહેસૂસ હોતી હૈ ઔર ઝિંદગી પુર આફિયત હો જાતી હૈ.

એક લક્કડહારેકા કિસ્સા

હઝરત સુલેમાન (અલૈ.) કા તખ્ત જો કિસી બાદશાહકો નસીબ નહીં હુવા જિસકો જિન્નાત હવામેં લેકર ચલતે થે, પરિંદોંકા સાયા હોતા થા, ઔર કિતની મખ્લૂકાત સાથ ચલતી થીં. ઉસી શાહાના આબો તાબકે સાથ તખ્તે સુલેમાન (અલૈ.) ઉડા જા રહા થા કે ઉસે દેખકર જંગલમેં એક લક્કડહારેકે મુંહસે બે ઈખ્તિયાર નિકલ ગયા "સુબ્હાનલ્લાહ આલે દાઉદકી ક્યા શાનો શૌકત હૈ". હવાને ફૌરન યે આવાઝ સુલેમાન (અલૈ.) તક પહોંચા દી. હઝરતને તખ્ત ઉતારનેકા હુકમ દિયા ઔર ફરમાયા કે ઉસી લક્કડહારેકે પાસ લે ચલો. લક્કડહારા થર થર કાંપને લગા કે માલૂમ નહીં મુઝસે ક્યા જુર્મ સરઝદ હો ગયા હૈ. હઝરત સુલેમાન (અલૈ.) ને પૂછા " તુમને ક્યા કહા થા"?. ઉસ બેચારેકો ખૌફકી વજહસે યાદ ભી ન રહા થા, કુછ દેર સોચકર કહા, મૈંને તો સિર્ફ યેહી કહા થા કે "સુબ્હાનલ્લાહ આલે દાઉદકી ક્યા શાન હૈ". હઝરત સુલેમાન (અલૈ.) ને ફરમાયા કે તુઝે લશ્કરે સુલેમાની દેખકર તો રશ્ક આયા, લેકિન તુઝે યે બાત માલૂમ નહીં કે તૂને જો **"સુબ્હાનલ્લાહ"** કહા થા ઉસકે સામને ઐસે હઝારોં લશ્કરોંકી કોઈ હૈસિયત નહીં. તુઝે માલૂમ ભી નહીં કે સિર્ફ એક મરતબા સુબ્હાનલ્લાહ કેહનેસે તુઝે કિતના ઊંચા મકામ મિલ ગયા હૈ.

શુક્રસે સબ્ર ઔર તકવા પૈદા હોતા હૈ

અલ્લાહકા શુક્ર ઐસી દૌલત હૈ જિસસે બેશુમાર રાહતેં ઔર

નેઅમતેં હાસિલ હોતી હૈં. ઔર જબ ઈન્સાન હર વક્ત શુક્ર કરેગા તો સબ્રકા જઝબા ભી પૈદા હોગા ઔર તકલીફ પર શિકવા ઔર શિકાયત નહીં કરેગા, ગુનાહ કરતે હુએ શરમાએગા કે સુબહસે શામ તક જિસકા શુક્ર કરતા રહા હૂં અબ ઉસીકી નાફરમાની કૈસે કરૂં. ચુનાંચે યે ભી ઈસ અમલકી બરકત હૈ કે શુક્ર ગુઝાર આદમીસે ગુનાહ બહોત કમ સરઝદ હોતે હૈં. હસદ, હિર્સ, હવસ ઔર ઈસ્રાફ ઔર બુખ્લ વગૈરહકે મોહલિક અમરાઝસે નજાત રહેતી હૈ.

તકબ્બુર દૂર હોતા હૈ

શુક્રકા એક ઔર બડા ફાઈદા યે હોતા હૈ કે ઈન્સાન તકબ્બુરસે મહેફૂઝ રહેતા હૈ. ક્યૂંકે જિતની ભી નેઅમતેં ઉસકો હાસિલ હોતી જાતી હૈં ઉનકો વો અપના કમાલ નહીં સમઝતા બલ્કે અલ્લાહ હીકા ઈન્આમ સમઝતા હૈ ઔર ઉસકા ઈકરાર કરતા રહેતા હૈ. તો જબ અપને કમાલ પર નઝર ન રહી બલ્કે અલ્લાહ હીકી તરફ ઉનકી નિસ્બત કરતા રહેતા હૈ, તો ફિર અકડના ઔર ઈતરાના કિસ બાત પર હોગા? તકબ્બુર ઈતના ખૌફનાક ગુનાહે કબીરા હૈ કે હુઝૂરે અકદસ (સ.અ.વ.) કા ઈરશાદ હૈ કે :.

લા યદખુલુલ્ જન્નત મન્ કાન ફી કલ્બિહી મિષ્કાલુ ઝર્રતિમ મિન્ કિબ્ર. વો શખ્સ જન્નતમેં ન જાએગા જિસકે દિલમેં ઝર્રા બરાબર ભી તકબ્બુર હો.

સબ્ર

યહાં તક તો એક અમલ યાની શુક્રકા બયાન હુવા. અબ

દૂસરે અમલ યાની સબ્રકે બારેમેં અર્ઝ કરતા હૂં, સબ્ર કેહતે હૈં કે જો કામ મરઝીકે મુખાલિફ હો ઉન પર નાજાઈઝ અમલસે ખૂદકો રોક લેના, જિસ તરહ સુબહસે શામ તક બેશુમાર કામ હમારી મરઝીકે મુતાબિક હોતે હૈં ઉસી તરહ બહોતસે કામ મરઝીકે ખિલાફ ભી હોતે હૈં. મસલન બસ સ્ટોપ પહોંચે ઔર બસ નિકલ ગઈ. ગર્ઝ! મરઝીકે ખિલાફ છોટા વાકિઆ હો યા બડા, ઉસમેં અલ્લાહ પર નઝર રખ્ખેં, ઔર ખૂદકો આપેસે બાહિર ન હોને દેં. યે સબ્ર હૈ ઔર દિલકા બહોત બડા અમલ હૈ, ઉસમેં અલ્લાહ તઆલાકી તરફસે બંદેકી કુવ્વતે ઈમાનીકી આઝમાઈશ હોતી હૈ. ઝિંદગીમેં રોઝાના દિન રાત ન જાને કિતની બાતેં ઐસી હોતી રહેતી હૈં જો હમેં નાગવાર ઔર નફસ પર શાક (ભારી) હોતી હૈં, કભી અપની યા કિસી અઝીઝ યા દોસ્તકી બીમારી વ પરેશાની યા મૌતકા સદમા લાહિક હોતા હૈ યા કિસી માલ યા મન્સબકે નુકસાનકા રંજ હોતા હૈ. ગર્ઝ હર ઐસી બાત જો દિલી સુકૂન વ આફિયતકો દરહમ બરહમ કરનેવાલી હો સબ્ર આઝમા હોતી હૈ. લેકિન ચૂંકે ગૈર ઈખ્તિયારી હોતી હૈ લિહાઝા ઉસકે ખુદાકી તરફસે હોનેકા અકીદા રખના વાજિબ હૈ. ક્યૂંકે ઉસમેં બહોતસી હિકમતેં ઔર રહમતેં શામિલ હોતી હૈં. ઐસે મૌકા પર અલ્લાહ તઆલાને ખૂદ અપને ફઝલો કરમસે ઈત્મીનાને કલ્બકે લિયે બડા મુફીદ વ મુઅસ્સિર ઈલાજ યે તલકીન ફરમાયા હૈ કે.

ઈન્ના લિલ્લાહિ વ ઈન્ના ઈલૈહિ રાજિઊન

પઢા જાએ. ઉસસે અકલન સૂકુન ઔર તબઅન બરદાશ્તકી કુવ્વત પૈદા હોતી હૈ. ગર્ઝ કોઈ ભી કામ જો મરઝીકે ખિલાફ પેશ આ જાએ કોઈ બડા સદમા હો યા મામૂલી નાગવારી,

ઉસ પર **ઈન્ના લિલ્લાહિ વ ઈન્ના ઈલૈહિ રાજિઊન** કેહ દેના યે સબ્રકા ઈન્તિહાઈ આસાન તરીકા હૈ. ઉસમેં ભી મહેનત યા માલ યા વક્ત ખર્ચ નહીં હોતા. ઔર હમારે મુલ્કમેં તો બિજલીકી લોડ શીડિંગને ઈસ કામકો ઔર ભી આસાન કર દિયા હૈ, બિજલી જબ ભી આંખ મચોલી ખેલે ઔર જિતની મરતબા જાએ તો **ઈન્ના લિલ્લાહ** કેહ દેં. ઔર જબ ભી આએ તો **અલ્હમ્દુ લિલ્લાહ** કેહ દેં. રિવાયતસે યહાં તક સાબિત હૈ કે અગર કોઈ પિછલા વાકિઆ, નાગવારી યા સદમેકા યાદ આ જાએ તો ઉસ વક્ત **ઈન્ના લિલ્લાહિ વ ઈન્ના ઈલૈહિ રાજિઊન** પઢનેસે ઉસી કદર સવાબ મિલતા હૈ જિતના કે વાકિઆકે વક્ત મિલતા હૈ.

"ઈન્ના લિલ્લાહિ" સિર્ફ ઈન્તિકાલકે સાથ ખાસ નહીં

હમારે મઆશરેમેં યે ખયાલ રાઈજ હૈ કે **ઈન્ના લિલ્લાહિ** કા કલિમા સિર્ફ ઉસી વક્ત પઢા જાતા હૈ જબ કિસીકા ઈન્તિકાલ હો જાએ, હાલાંકે ઈસ કલિમેકો સિર્ફ ઈન્તિકાલકે સાથ ખાસ કર લેના દુરૂસ્ત નહીં હૈ. રિવાયાતમેં આતા હૈ કે એક મરતબા આં હઝરત (સ.અ.વ.) કે સામને એક ચિરાગ જલતે જલતે બુઝ ગયા તો આપ (સ.અ.વ.) ને **ઈન્ના લિલ્લાહિ વ ઈન્ના ઈલૈહિ રાજિઊન** પઢા. હઝરત આઈશા સિદ્દીકા (રદિ.) ને પૂછા "યા રસૂલલ્લાહ" ક્યા યે ભી મુસીબત હૈ?. ફરમાયા "હાં, જિસ ચીઝસે મુસલમાનકો તકલીફ હો વો મુસીબત હૈ ઔર ઉસ પર સવાબકા વા'દા હૈ. એક હદીસમેં આયા હૈ કે મુસલમાનકો એક કાંટા ચુભતા હૈ ઉસસે ભી

ઉસકો સવાબ મિલતા હૈ. એક ઔર હદીસમેં આતા હૈ કે "મોમિન હર હાલતમેં કામિયાબ હૈ ઈસ લિયે કે કોઈ ખૂશી મિલતી હૈ તો વો શુક્ર કરતા હૈ. ઔર અગર કોઈ મુસીબત આતી હૈ તો સબ્ર કરતા હૈ" ઔર અલ્લાહ તઆલાકો સાબિર ઔર શાકિર બંદા બહોત પસંદ હૈ.

મુલ્લા નસરૂદ્દીન

ઈસકે તહત મુલ્લા નસરૂદ્દીનકી એક બાત યાદ આ ગઈ. યે વોહી હૈં જિનકે લતાઈફ (ચુટકુલે) બહોત મશહૂર હૈં. મુલ્લાજીકે બારેમેં આતા હૈ કે બહોત ખૂબસૂરત થે ઔર બીવી બહોત બદસૂરત. એક મરતબા અપની બીવીસે કેહને લગે બેગમ તુમ ભી જન્નતી હો ઔર મૈં ભી જન્નતી. બીવીને પૂછા કૈસે?. મુલ્લાજીને જવાબ દિયા. ઈસ લિયે કે જબ તુમ મુઝે દેખતી હો તો અલ્લાહકા શુક્ર અદા કરતી હો કે કિતના ખૂબસૂરત શૌહર મિલા. ઔર જબ મૈં તુમહેં દેખતા હૂં તો સબ્ર કરતા હૂં, ઔર સાબિર ઔર શાકિર દોનોં જન્નતી હૈં.

સાબિર પર અલ્લાહ તઆલાકી રહમત હોતી હૈ

ગર્ઝ હર છોટી બડી નાગવાર ચીઝ પર સબ્ર કરના ચાહિયે ઔર ઈન્ના લિલ્લાહિ વ ઈન્ના ઈલૈહિ રાજિઊન કેહના ચાહિયે. ક્યૂંકે સબ્રસે અલ્લાહકી મઈય્યત નસીબ હોતી હૈ. અલ્લાહ

તઆલાકા ઈરશાદ હૈ કે **ઈન્નલ્લાહ મઅસ્સાબિરીન** યાની યકીનન અલ્લાહ તઆલા સબ્ર કરનેવાલોંકે સાથ હોતા હૈ (સૂરએ બકરહ) ઔર જિસે અલ્લાહકી મઈય્યત નસીબ હો જાએ ફિર કૌન ઉસકા બાલ બેકા કર સક્તા હૈ. ઔર જો લોગ મુસીબત યા તકલીફ વ નાગવારીકે મૌકા પર **ઈન્ના લિલ્લાહિ વ ઈન્ના ઈલૈહિ રાજિઊન** પઢ્હતે હૈં તો કુરઆન કહેતા હૈ

ઉલાઈક અલૈહિમ સલવાતુમ મિર્રબ્બિહિમ વરહમહ. વ ઉલાઈક હુમુલ્ મુહ્તદૂન. (સૂરએ બકરહ આયત નંબર ૧૫૭)

યાની ઐસે લોગોં પર ઉનકે રબકી આમ રહમતેં ભી ઉતરતી હૈં ઔર ખાસ રહમત ભી ઉનકો મિલતી હૈ. ઔર યેહી લોગ હિદાયત પાનેવાલે હૈં. ખુલાસા યે કે સબ્રકે મૌકા પર યે કલિમા પઢ્હનેસે વાઝેહ તૌર પર મહેસૂસ હોગા કે રહમતે ખુદાવંદી શામિલે હાલ હૈ. ઔર મૈં કસમ ખાકર કહેતા હૂં કે બંદા ઈન ચાર આમાલકી આદત ડાલ લે તો ચંદ દિનોંમેં મહેસૂસ હોગા કે કિસીને રહમતકા હાથ ઉસકે દિલ પર રખ્ખા હુવા હૈ ઔર કોઈ પુશ્તે પનાહી કર રહા હૈ. જિસસે તન્હાઈ દૂર હોગી ઔર ઝિંદગીમેં લુત્ફ આને લગેગા. ઈસ અમલસે ઝિંદગીમેં ઈસ્તિકામત ઔર ઝબ્ત વ તહમ્મુલકા વકાર પૈદા હોતા હૈ, હાદિસાતકા મુકાબલા કરનેકી કુવ્વત પૈદા હોતી હૈ ઔર અલ્લાહ તઆલાકે ફૈસલોં પર રાઝી રેહનેકી તૌફીક હો જાતી હૈ જો બંદગીકા બહોત ઉંચા મકામ હૈ. સબ્ર કરને વાલોંમેં કિસીસે અપની ઝાતકે લિયે ગુસ્સે ઔર બદલા લેનેકે જઝબાત પૈદા નહીં હોતે, યા પૈદા હોં તો જલ્દ ખતંમ હો જાતે હૈં. ઈન જઝબાત પર અમલ કરનેસે આદમી બચા રેહતા હૈ.

ઈસ્તિગફાર

તીસરા અમલ ઈસ્તિગફાર હૈ. ઔર ઉસમેં ભી જાનો માલ યા વક્ત કુછ ખર્ચ નહીં હોતા, જબ ભી કોઈ છોટા યા બડા ગુનાહ સરઝદ હો જાએ તો નાદિમ હોકર કેહ દિયા **અસ્તગફિરૂલ્લાહ** "યાની અય અલ્લાહ મૈં માફી માંગતા હૂં".

શયતાનકા ચેલેન્જ

જબ હઝરત આદમ (અલૈ.) કો દુનિયામેં ભેજા જાને લગા તો ઉનકે દુનિયામેં આનેસે પેહલે હી શયતાન યે ચેલેન્જ કરકે આયા થા કે યા અલ્લાહ મૈં તેરે બંદોંકો ગુમરાહ કર દૂંગા ઔર જહન્નમ તક પહોંચા કર છોડૂંગા (ક્યૂંકે ઈન્સાન મેરા હરીફ હૈ જિસકી વજહસે મૈં ઉંચે મકામસે માઝૂલ હુવા હૂં) હઝરત આદમ (અલૈ.) ને અર્ઝ કિયા કે અય અલ્લાહ આપને મેરે દુશ્મન શયતાનકો ઈતની તાક્ત દેકર ભેજા હૈ કે જિતની તાકત મેરી ઔર મેરી ઔલાદકે પાસ ભી નહીં હૈ. યે મુખ્તલિફ શક્લેં ઈખ્તિયાર કર સક્તા હૈ. ઔર યે ઐસે તરીકેસે આ સક્તા હૈ કે હમ ઉસકો ન દેખેં મગર યે હમેં દેખ સક્તા હૈ, યે જિન્ન હૈ હમ ઈન્સાન હૈં, હમારી ઔર ઉસકી ખાસિયતોંમેં ફર્ક હૈ. યે તો હમેં જહન્નમ તક ધકેલ દેગા.

ખુદાકા અતા કરદા હથિયાર

અલ્લાહ તઆલાને ફરમાયા અય આદમ! બેશક હમને ઉસે બે પનાહ કુવ્વતેં દે રખ્ખી હૈં, લેકિન ઉસકી કુવ્વતોંસે મુકાબલા

કરનેકા એક હથિયાર તુમહેં દેતે હૈં. જબ તક ઉસ હથિયારકો ઈસ્તેમાલ કરતે રહોગે તો શયતાનકા કોઈ હમલા કારગર નહીં હોગા. ઔર ઉસ હથિયારકા નામ ઈસ્તિગફાર હૈ. યાની જબ કભી ગુનાહ હો જાયા કરે દિલસે અસ્તગ ફિરુલ્લાહ કેહ દિયા કરો.

ઈસ્તિગફારસે ગુનાહ માફ હો જાતે હૈં

જો લોગ ઈસ્તિગફાર કરતે હૈં અલ્લાહ તઆલા ઉન પર અઝાબ નહીં ભેજતે. ચુનાંચે કુરઆને કરીમમેં ઈરશાદ હૈ.

વમા કાનલ્લાહુ મુઅઝ્ઝિબહુમ્ વહુમ યસ્તગફિરૂન

(સૂરએ અન્ફાલ આયત નંબર ૩૩)

"અલ્લાહ તઆલા લોગોંકો અઝાબ નહીં દેતા જબકે વો ઈસ્તિગફાર કરતે હોં" અલ્લાહ તઆલાને હમારે દિલોંમેં ગુનાહકે જઝબાત ભી રખ્ખે હૈં ઔર ગુનાહમેં લઝ્ઝતેં ભી રખ્ખી હૈં. ગુનાહસે બચના આસાન નહીં, આદમી બેઈખ્તિયાર ઉનકી તરફ લપકતા હૈ. ઈસ લિયે અલ્લાહ તઆલાને અપની રહમતે વાસિઆસે ઐસે કુશાદા દરવાઝે ખોલ રખ્ખે હૈં કે અગર હમસે ગુનાહ હો જાએ તો બસ નદામતકે સાથ સચ્ચે દિલસે તૌબા વ ઈસ્તિગફાર કર લેં ગુનાહ મઆફ હો જાએગા.

હુઝૂરે અકરમ (સ.અ.વ.) કા ઈરશાદ હૈ :-

અત્તાઈબુ મિનઝ્ ઝમ્બિ કમન્ લા ઝમ્બ લહૂ

(તૌબા કરનેવાલા ઉસ શખ્સકી તરહ હૈ જિસને કોઈ ગુનાહ કિયા હી નહીં)

ગુનાહ પર હર મરતબા તૌબા કર લેં

અગર એક મરતબા ગુનાહ હો ગયા તૌબા કર લો, ફિર દોબારહ વહી ગુનાહ હો ગયા તો ફિર તૌબા કર લો. અલ્લાહ તઆલા ફિર માફ ફરમા દેંગે. યહાં તકકે એકહી ગુનાહ સત્તર (૭૦) મરતબા ભી હો જાએ ઔર હર મરતબા તૌબા કર લી જાએ તો વો હર બાર માફ હો જાએગા. ક્યૂંકે તૌબાકે દરવાઝે ખુલે હુએ હૈં. લિહાઝા અગર હઝાર મરતબા ભી તૌબા ટૂટ જાએ તો ફિર જોડ લો. વો રહીમ વ કરીમ હઝાર મરતબા ભી માફ ફરમા દેંગે. એક શાઈરને બડી ઉમદા બાત કહી જો ઈસી મફહૂમકો વાઝેહ કરતી હૈ કે

જામ મેરા તૌબા શિકન, તૌબા મેરી જામ શિકન
સામને ઢેર હૈં ટૂટે હુએ પૈમાનોંકે

"પૈમાનોં" જમા (બહુવચન) હૈ "પૈમાન" કી ભી ઔર "પૈમાને" કી ભી. "પૈમાન" વાદેકો કેહતે હૈં ઔર તૌબા ભી વાદા હોતા હૈ અલ્લાહ તઆલાસે ઈસ બાતકા કે યે ગુનાહ ફિર નહીં કરૂંગા. ઔર "પૈમાના" શરાબકે પ્યાલેકો કેહતે હૈં જિસે "જામ" ભી કહા જાતા હૈ. તો શાઈર કેહતા હૈ કે મેરા શરાબકા પ્યાલા તૌબા શિકન હૈ યાની મેરી તૌબાકો તોડ દેતા હૈ યાની મુઝે શરાબ પીને પર ઉભારતા હૈ ઔર મૈં શરાબ પી જાતા હૂં, તૌબા ટૂટ જાતી હૈ, લેકિન મેરી તૌબા ભી "જામ શિકન" હૈ. યાની યે મેરે શરાબકે પ્યાલેકો મુઝસે તુડવા દેતી હૈ યાની ફિર શરાબસે તૌબા કર લેતા હૂં શરાબકા પ્યાલા તોડ દેતા હૂં, યે

સિલસિલા યૂંહી ચલતા રેહતા હૈ કે શરાબકા પ્યાલા યાની "પૈમાના" મેરી તૌબાકો ભી "પૈમાન" કો તોડતા હૈ, ઔર તૌબા મેરે "પૈમાને" કો યાની શરાબકે પ્યાલેકો તોડતી હૈ. ગર્ઝ પૈમાના તોડતા હૈ પૈમાન કો, ઔર પૈમાન તોડતા હૈ પૈમાને કો. જિસકા નતીજા યે હૈ કે મેરે સામને "પૈમાનોં" કે ઢેર લગ ગયે હૈં. અગર ઈસી કશ મકશમેં મૌત આ જાએ કે તૌબા જામકો તોડ દે ઔર જામકો તૌબા તોડ દે તબ કામિયાબી હૈ યાની ગુનાહ હુવા, ઉસસે તૌબા કર લી, ફિર ગુનાહ હુવા ફિર તૌબા કર લી, ઈસી તરહ હર ગુનાહકે બાદ તૌબા કરતે ગયે તો ગુનાહ માફ હોતે રહેંગે. તૌબાકી હકીકત હી યે હૈ કે જો ગુનાહ કિયા હો ઉસ પર નદામત હો ઔર આઈંદા ન કરનેકા અઝ્મ હો. તૌબાસે હર ગુનાહ માફ હો જાતા હૈ. અલબત્તા બંદોંકે હુકૂક સિર્ફ તૌબાસે માફ નહીં હોતે જબ તકકે હકદાર માફ ન કરે યા ઉસકા હક અદા ન કર દિયા જાએ.

ઈસ્તિગફારકે ફવાઈદ

ઈસ્તિગફારકે બહોત ફાઈદે હૈં, ઈસ્તિગફાર ઈબાદત ભી હૈ, ગુનાહોંસે માફીકા ઝરીઆ ભી હૈ ઔર કુર્બે ખુદાવંદીકા ઝરીઆ ભી હૈ. જબ બાર બાર ઈસ્તિગફાર હોગી રફતા રફતા ગુનાહ કરતે હુએ શરમ આને લગેગી. ઔર રહમતે ખુદાવંદીકી વુસ્અતકા અંદાઝા હોગા કે મૈં કિતને ગુનાહ કર રહા હૂં ઔર વો કિસ કદર નવાઝ રહે હૈં. ઔર જિસકે દિલમેં હર વક્ત અપની ગલતિયોંકા એહસાસ ઔર જરાઈમ પર નદામત હો ઉસકે દિલમેં કભી ભી

કિબ્ર (તકબ્બુર) ઔર બુરાઈ પૈદા નહીં હોગી. ઔર ન હી તકવાકા ગુરૂર પૈદા હોગા. ક્યૂંકે જિતની ઈબાદાત કી હોંગી ઉસસે ઝિયાદા અપને ગુનાહ યાદ આએંગે.

ગર્ઝ : ઈસ્તિગફાર ભી એક ઐસા અમલ હૈ જિસકે લિયે કોઈ વક્ત મુકર્રર નહીં. ઔર હર વક્ત ઉસકી ઝરૂરત હૈ. ક્યૂંકે ન જાને કિતને ગુનાહ હમસે જાન બૂઝકર ઔર કિતને હી ગફલતમેં સાદિર હોતે રેહતે હૈં, બાઝ ગુનાહ ઐસે હોતે હૈં જિનકા હમેં એહસાસ તક નહીં હોતા, યા જિનકો હમ ગુનાહ હી નહીં સમઝતે. ઐસી તમામ હાલતોંમેં જબ ભી ધ્યાન હો જાએ ફૌરન દિલ હી દિલમેં નિહાયત નદામતકે સાથ અલ્લાહ તઆલાકી તરફ રૂજૂઅ હો જાએં ઔર ઝબાનસે **અસ્તગ ફિરુલ્લાહ** કહેં, યા અલ્લાહ! મૈં બહોત નાદિમ હૂં મુઝે માફ ફરમા દીજિયે ઔર આઈન્દા ભી ઉસસે મહેફૂઝ રખિયે.

યે વો અમલ હૈ જિસસે બંદે પર અલ્લાહ તઆલાકે બે પાયાં ઔર કામિલ રહમતોંકે દરવાઝે ખુલ જાતે હૈં, ઉસસે કલ્બી નદામતકે સાથ સાથ એહસાસે અકીદત પૈદા હોતા હૈ, ઈમાનકી હિફાઝત પૈદા હોતી હૈ ઔર દૌલતે તકવા નસીબ હોતી હૈ. ઐસે શખ્સસે જાન બૂઝકર ગુનાહ સરઝદ નહીં હોતે યા બહોત કમ હો જાતે હૈં. ઔર ઐસે શખ્સસે મખ્લૂકે ખૂદાકો તકલીફ નહીં પહોંચતી. અલ્લાહ તઆલાને મહઝ અપને ફઝલો કરમસે અપને ખતાકાર બંદોંકો દુનિયાકી ફલાહ ઔર આખિરતકી નજાત હાસિલ કરનેકે લિયે તૌબા વ ઈસ્તિગફારકા વસીલા અતા ફરમાકર બહોત બડા એહસાન ફરમાયા હૈ **ફલિલ્લાહિલ્ હમ્દુ વશ્શુક્રુ**

બુઝુર્ગોંને ફરમાયા હૈ કે અપની ગુઝિશ્તા ઉમરકે તમામ ગુનાહ સગીરા હોં યા કબીરા જિસ કદર ભી યાદ આએં ઉનકા ધ્યાન કરકે અલ્લાહ તઆલાસે દો ચાર મરતબા ખૂબ જી ભરકે નિહાયત નદામત ઔર ઝારીકે સાથ તૌબા વ ઈસ્તિગફાર કર લેં, બસ ઈસ કદર કાફી હૈ. ઈન્શા અલ્લાહ તઆલા સબ ગુનાહ માફ હો જાએંગે. આઈન્દા ફિર હરગિઝ યે મશ્ગલા ન રખ્ખેં કે બાર બાર ઉનકો યાદ કરકે પરેશાન હોં, બલ્કે જબ ખૂદસે કોઈ ગુનાહ યાદ આ જાએ તો આહિસ્તાસે એક બાર ઈસ્તિગફાર કર લેં, મગર બંદોંકે હુકૂકકો હર હાલમેં જિસ સૂરતસે ભી હો સકે અદા કરના યા માફ કરાના ફર્ઝ ઔર વાજિબ હૈ.

ઈસ્તિઆઝહ

ચોથા અમલ ઈસ્તિઆઝહ હૈ. ઈસ્તિઆઝહ કે માઅના હૈં પનાહ માંગના. કુરઆને કરીમકી તિલાવતસે પેહલે હમ **"અઊઝુબિલ્લાહિ મિનશ્શયતા નિર્રજીમ"** પઢતેં હૈં જિસકે માઅના હૈં (મૈં અલ્લાહકી પનાહ માંગતા હૂં શયતાન મરદૂદસે). હમારા યે અમલ ભી "ઈસ્તિઆઝહ" હૈ. ક્યૂંકે ઉસકા હાસિલ યેહી હૈ કે યા અલ્લાહ હમેં શયતાનકે શરસે અપની પનાહમેં લે લીજિયે, તિલાવતે કુરઆને કરીમસે પહેલે **"અઊઝુબિલ્લાહિ"** પઢના ઝરૂરી હૈ. ખૂદ કુરઆને કરીમમેં ઉસકા હુકમ દિયા ગયા હૈ.

હર ખતરેકે વક્ત "અઊઝુબિલ્લાહિ" પળ્હેં

ઈસકે અલાવા દુનિયાકી ઝિંદગી તરહ તરહકે હાદિસાત ઔર સાનિહાતકી ઝિંદગી હૈ ઔર હમેં હર વક્ત નફ્સ વ શયતાનસે સાબિકા હૈ, ઈસ લિયે હમેશા ઈન સબ ચીઝોંસે પનાહ માંગતે રેહના ચાહિયે. મઆમલાત ઔર તઅલ્લુકાતે ઝિંદગીમેં બસો ઔકાત ઐસે હાલાત પૈદા હોતે હૈં જિનકે મુતઅલ્લિક મુસ્તકબિલમેં કુછ ખતરાત હોતે હૈં ઔર ઉનકે હલકી કોઈ તદબીર સમઝમેં નહીં આતી, ન અપને ઈખ્તિયારમેં હોતી હૈ. ઐસે વક્ત ફિત્રતન અપને પરવરદિગારસે પનાહ માંગનેમેં દિલકો બડી તકવિયત નસીબ હોતી હૈ. લિહાઝા ઉસકી આદત ડાલની ચાહિયે કે જબ ભી કોઈ ઐસી સૂરત પેશ આએ તો દિલકી ગેહરાઈસે "અઊઝુબિલ્લાહિ" કેહ લિયા જાએ. ઈન્સાનકો સુબહસે શામ તક મુખ્તલિફ કિસમકે વસ્વસે ઔર અંદેશે લાહિક રેહતે હૈં પતા નહીં કલ ક્યા હો જાએ, નોકરી ન ચલી જાએ, કહીં ઈઝ્ઝત ન ખરાબ હો જાએ, ચોરી ન હો જાએ, કોઈ દુશ્મન હમલા ન કર દે. તિજારતમેં ખસારા (ઘાટા) ન હો જાએ, ફલાં મર્ઝ યા મૌત લાહિક ન હો જાએ, કોઈ હાદસા ન હો જાએ વગૈરહ વગૈરહ. કોઈ ભી ઈન્સાન ઈસ કિસમકે ખતરોંસે ખાલી નહીં. દુનિયા ઔર આખિરતકે તમામ ખતરોંસે બચનેકા રાસ્તા યે અઝીમુશ્શાન ઈબાદત ઈસ્તિઆઝહ હૈ. જબ ભી દિલમેં કોઈ વસ્વસા યા અંદેશા પૈદા હો ચુપકેસે કેહ દિયા "અઊઝુબિલ્લાહિ" યા અલ્લાહ! મૈં તેરી પનાહમેં આતા હૂં, બલ્કે

અગર અરબીકા યે લફ્ઝ યાદ ન આએ તો અપની ઝબાનમેં હી યે બાત અપને અલ્લાહ મિયાંસે કેહ લી જાએ.

જો શખ્સ જિતના માલદાર ઔર જિતના બડા ઓહદેદાર હૈ ઉસકે ખતરે ભી ઉતને હી ઝિયાદા હોતે હૈં. ઔર જિસકે પાસ ન માલ હો, ન શોહરત ન ઓહદા, ઉસકે ખતરે ભી ઉતને હી કમ હોતે હૈં.

એક ચોરકી બે બસી

એક ચોર એક ઘરમેં ઘુસ ગયા, પૂરે ઘરમેં ચક્કર લગાકર ભી ઉસે કુછ ન મિલા, કુછ થા હી નહીં, ન બરતન, ન કપડે, ન કોઈ ઔર સાઝો સામાન, કાફી તલાશકે બાદ ઉસે એક આદમી નઝર આયા જો બર આમદેમેં બડે મઝેસે સો રહા થા. ચોરને સોચા કુછ ન કુછ તો ઝરૂર લેકર જાઉં, કહીં બદ શગૂની (બદફાલી) ન હો જાએ, ગૌરસે દેખને પર ઉસ સોને વાલેકે સરહાને આટેકી એક ઢેરી નઝર આઈ. ચોરને અપની ચાદર બિછાઈ તાકે આટા ઉસમેં સમેટ લે., અભી આટા ઉઠાને હી લગા થા કે સોનેવાલેને ચોરકી ચાદર પર કરવટ લે લી, અબ તો ચોરકો લેનેકે દેને પડ ગયે, સોનેવાલા ખૂબ ગેહરી નીંદમેં સો રહા થા. સરદિયોંકી ઠંડી રાતેં થીં, ચોર ઈન્તિઝારમેં બૈઠ ગયા કે કબ યે કરવટ બદલે તો અપની ચાદર ઉઠાઉં, મગર વો કરવટ લેનેકા નામ હી ન લેતા થા. ચોર બેચારા બૈઠે બૈઠે ઠિઠર ગયા. વો ઉસી સોચમેં થા કે આટા મિલે ન મિલે કમ અઝ કમ અપની ચાદર તો લેકર જાઉં. ઉસી ઈન્તિઝારમેં ફજરકી અઝાનેં શુરૂ હો ગઈ, અબ ચોરને સોચા કે ચલના ચાહિયે.

જબ દરવાઝેસે નિકલને લગા તો પીછેસે આવાઝ આઈ "દરવાઝા ભીડતે જાના" ચોર જલા ભુના તો થા હી. કેહને લગા રેહને દે કોઈ ઉપરકી ચાદર ભી દે જાએગા.

તો કોઈ ભી શખ્સ ખતરેસે ખાલી નહીં, જો જિતના બડા હે ઉસકે ખતરે ભી ઉતને હી ઝિયાદા હૈં. ઔર જો જિતના છોટા હે ઉસકી આફિયત ભી ઉતની હી ઝિયાદા હૈ. ગર્ઝ હર ખતરેકે વક્ત "અઊઝુબિલ્લાહિ" પળ્હ લેની ચાહિયે કે "યા અલ્લાહ મૈં આપકી પનાહ ચાહતા હૂં". કિસી મકસદમેં નાકામીકા અંદેશા હો યા કિસી મુખાલિફ ઔર હાસિદકી તકલીફસે જાની વ માલી ખતરા લાહિક હો, યા નફ્સ વ શયતાનકી શરારતસે કિસી ઝાહિરી યા બાતિની ગુનાહમેં આલૂદહ હો જાનેકા યા ઉમૂરે આખિરતમેં પકડકા ખદશા હો, યા નાપાક ખ્વાહિશ દિલમેં આ જાએ તો ફૌરન યા તો **અઊઝુબિલ્લાહિ** કહેં યા યે દુઆ કરેં **અલ્લાહુમ્મ લા મલ્જઅ વલા મન્જઅ મિન્ક ઈલ્લા ઈલૈક** યાની અય અલ્લાહ! આપકે સિવા ન કોઈ જાએ પનાહ હૈ ન કોઈ રાહે નજાત, પરેશાની ભી આપ હી કી ભેજી હુઈ હૈ, ઉસસે બચાના ભી આપ હી કે કબ્ઝા ઔર કુદરતમેં હૈં.

તીર અંદાઝકે દામનસે ચિમટ જાઓ

એક બુઝુર્ગને લોગોંસે પૂછા બતાઓ એક ઝબરદસ્ત નિશાનાબાઝ હૈ જિસકા કોઈ નિશાના ખતા નહીં હોતા, આસમાન ઉસકી કમાન હૈ ઔર કાઈનાતકી તમામ મુસીબતેં ઔર રંજ વ ગમ ઉસકે તીર હૈં. બતાઓ ઉસસે બચનેકા રાસ્તા ક્યા હૈ? લોગોંને

કહા ઐસે નિશાનાબાઝસે તો બચના મુમકિન હી નહીં. બુઝુર્ગને ફરમાયા "રાસ્તા સિર્ફ એક હી હૈ ઔર વો યે કે તીર ચલાનેવાલેકે દામનસે ચિમટ જાઓ" તો ભાઈયો અલ્લાહ તઆલાકી પનાહ ઢૂંઢ લો ઔર ઉસકો તલાશ કર લો. જહાં કોઈ ધડકા દિલમેં પૈદા હુવા ફૌરન કેહ દિયા "ઈલાહી મૈં તેરી પનાહ માંગતા હૂં ઔર તેરી હિફાઝતકા તલબગાર હૂં, વો ઐસા દાતા હૈ કે સચ્ચે દિલસે માંગનેવાલેકો કભી ભી રદ નહીં કરતા. આપ અંદાઝા કરેં કે અંધેરી રાતમેં મૂસલાધાર બારિશ હો રહી હો ઔર એક તન્હા બચ્ચા ભાગ રહા હો, ચોર ડાકૂ ઉસકા તઆકુબ (પીછા) કર રહે હોં ઔર વો ચિલ્લા ચિલ્લાકર કેહ રહા હો કે મુઝે પનાહ દો મુઝે બચાઓ. ક્યા ઐસે બેકસ વ મજબૂરકો આપ પનાહ નહીં દેંગે?. ઝાહિર હૈ કે અગર આપ ઝોંપડીમેં ભી હોંગે તો ઉસે ઝરૂર પનાહ દેંગે. ફિર અલ્લાહ તઆલા તો રબ્બુલ અરબાબ ઔર અરહમુ ર્રાહિમીન હૈ. જબ ઉસકે બંદે મુસીબતોંસે ઘભરાકર ઉસસે પનાહ માંગતે હૈં તો વો ઝરૂર હિફાઝત ઔર પનાહકે દરવાઝે ખોલ દેતા હૈ.

"ઈસ્તિઆઝહ" વો અમલ હૈ જિસસે બંદા અલ્લાહ તઆલાકી અઝમત ઔર શાને રૂબૂબિયત વ રહમાનિયતકા મુશાહિદા કરતા હૈ ઔર ઉસકે દિલમેં અલ્લાહ તઆલાકી તરફસે હિફાઝત ઔર ઈત્મીનાન વ સુકૂન અતા હોતા હૈ ઔર તવક્કુલ વ તફવીઝકી દૌલત નસીબ હોતી હૈ. ઐસે લોગોંમેં કિસીકો તકલીફ પહોંચાનેકા જઝબા પૈદા નહીં હોગા. લિહાઝા ઈસ અમલકો આદત બના લિયા જાએ કે જબ ભી કોઈ ખતરા મહેસૂસ હો તો દિલકી ગેહરાઈસે "અઊઝુબિલ્લાહિ" કેહ દિયા. જબ અલ્લાહસે પનાહ

માંગોગે તો ખૂદ નઝર આએગા કે જૈસે જૈસે ખતરાત આગે બઢ્હ રહે હૈં વૈસે હી રહમતે ખુદાવંદી ઉસસે બચાવકે અજીબો ગરીબ રાસ્તે ખોલ રહી હૈ.

ઈન ચાર આમાલકી આદત ડાલ લેં

તો ખુલાસા યે હુવા કે કુલ ચાર આમાલ હૈં. શુક્ર, સબ્ર, ઈસ્તિગફાર ઔર ઈસ્તિઆઝહ. ઈન ચારોંકી પાબંદી કર લેં ઔર આદત ડાલ લેં તો ઈન્શા અલ્લાહ આહિસ્તા આહિસ્તા પૂરી ઝિંદગી દીનકે મુતાબિક હોતી ચલી જાએગી. દીન વ દુનિયા ભી મહેફૂઝ રહેગી ઔર ગુનાહોંસે નફરત ઔર નેકિયોંસે રગબત પૈદા હોગી. અલ્લાહકા કુર્બ બઢ્હતા ચલા જાએગા ઔર અલ્લાહ તઆલાસે એક ખાસ તઅલ્લુક મહેસૂસ હોને લગેગા.

તીન ઝમાને મહેફૂઝ હો ગયે

ઈન્સાનકી ઝિંદગીમેં કુલ તીન ઝમાને આતે હૈં. માઝી, હાલ ઔર મુસ્તકબિલ. (ગુઝરા હુવા, મૌજૂદહ, આનેવાલા ઝમાના) ઈસ્તિગફારકે ઝરીએ માઝી મહેફૂઝ હુવા. શુક્ર ઔર સબ્રસે હાલ મહેફૂઝ હુવા. ઔર ઈસ્તિઆઝહસે મુસ્તકબિલ મહેફૂઝ હો ગયા. જબ તીનોં ઝમાને મહેફૂઝ હો ગયે તો પૂરી ઝિંદગી મહેફૂઝ હો ગઈ. ઈન ચારોં આમાલકી જો શખ્સ આદત ડાલ લેગા વો ઈન્શા અલ્લાહ હર વક્ત અલ્લાહકી નુસ્રત વ રહમાનિયતકો મહેસૂસ કરેગા.

ઈસ તોહફેકો દૂસરોં તક પહોંચાએં

આપ હઝરાતસે એક ગુઝારિશ હૈ કે યે મેરે મુરશિદકા અતા કરદા એક અનમોલ (કીમતી) તોહફા હૈ જો ઈન્તિહાઈ આસાન ઔર જલ્દી અસર કરનેવાલા હૈ. યે તોહફા જો મૈંને આપ તક પહોંચાયા, આપ અપને મિલનેવાલોં ઔર ઘરવાલોં તક ભી પહોંચા દીજિયેગા. ઈન્શા અલ્લાહ ઈસકી પાબંદી કરનેસે કિતને હી બેશુમાર ગુનાહોં ઔર હાદિસાત ઔર મુસીબતોંસે હિફાઝત હો જાએગી. ઔર એક કામ યે કર લીજિયે કે હમારે મુરશિદ આરિફ બિલ્લાહ ડાક્ટર અબ્દુલ હય આરિફી (રહ.) કો ઈસાલે સવાબ કર દીજિયે જિનહોંને હમેં યે અઝીમ ઈન્આમ અતા ફરમાયા. અલ્લાહ તઆલા હમ સબકો ઈન ચાર આમાલકી પાબંદીકી તૌફીક અતા ફરમાએ! આમીન.

વ આખિરુ દઅ્વાના અનિલ હમ્દુ લિલ્લાહિ રબ્બિલ આલમીન.

ખતમ શુદ

